

Educació

TREBALLS
DE RECERCA
Pàg. 8

L'AJUNTAMENT
INFORMA
Pàg. 10

Cultura

LA BATALLA
DE L'EBRE, UNA
BATALLA
EVITABLE
Pàg. 18

Gotes de ciència

NO CAL
CÓRRER
Pàg. 23

Salut

MARXA
NÒRDICA
Pàg. 24

La recepta

FUMET DE
PICADA
(CALDO DE
PEIX)
Pàg. 31

Postres de casa

LECHE ASADA
O LECHE
CREMA
Pàg. 31

REPORTATGE

EL CASAL DE MASPUJOLS

Pàg. 19

ROCABRUNA

OLI D'OLIVA VERGE EXTRA

100% ARBEQUINA

L'orgull de la nostra terra

- ✓ Venda d'oli i vi.
- ✓ Venda de productes fitosanitaris i adobs.
- ✓ Assegurances de tot tipus (Automòbil, llar, mèdiques,...).

Agent de:

arquia banca

Banca personal,
Banca privada,
Empreses,
Comerços & Autònoms,
Negoci agrari.

COOPERATIVA AGRÍCOLA "SANT ISIDRE" S.C.L.

© C. Sant Antoni, 21 - 43382 Maspujols (Tgn) ☎ 977 815 009 📠 977 815 009

maspujols.cat

Abril de 2024 · Edició n. 49 · Revista quadrimestral d'informació local

Actualitat	4
Entitats	5
Educació - Treballs de recerca	8
Educació - Escola bressol Els Caragolins	
Segon trimestre al bressol	9
L'ajuntament informa	10
El nostre entorn	
L'aigua regenerada i l'aigua dessalinitzada	11
Educació - Escola de Maspujols	
El secret de l'indià de Maspujols	12
Reportatge	
El casal de Maspujols	15
Cultura	
La batalla de l'Ebre, una balla evitable	18
Col·laboració	
La desamortització dels béns de l'església de Maspujols	20
Gotes de ciència	
No cal córrer	23
Salut	
Marxa nòrdica	24
La fotografia perduda	25
Col·laboració	
El mas de les Ànimes	27
Vida social	
El Mario i la Paquita celebren 65 anys de casats	28
Vida social	29
Registre civil	29
La tira còmica	30
Cuina	
La recepta: Fumet de picada (caldo de peix)	31
Postres de casa: Leche asada o leche crema	31

Editorial Consell de Redacció

Maspujols és i ha estat un poble amb fortes inquietuds culturals. Els maspujolencs gaudeixen i han gaudit de la música i del ball, del teatre i del cinema, fins i tot molts d'ells no han sigut només receptors d'aquesta cultura, sinó que l'han creat activament. Recordem l'Orquestra Vila, les corals La Dàlia i l'Albada i diversos grups de teatre que s'han anat succeint, com L'Aixada de l'eixerit i d'altres que, amb el simple nom de Grup de Teatre, han mantingut viva la tradició nadalenca dels Pastorets i del teatre clàssic català i algun vodevil. Totes aquestes inquietuds s'han dut a terme en els locals que cada època ha proporcionat, ja fos la Saleta del Rabascall, el magatzem del Sindicat o cal Patxí pel ball; ja fos el local del carrer de Sant Roc o al Cafè de la Cooperativa pel cinema o el teatre. A mitjans del segle XX es construí la Sala Parroquial per donar aixopluc a la cultura i, finalment, al seu lloc s'hi edificà el Casal, un espai per a tots.

La revista que teniu entre mans està plena de records, també pel que fa als temps de la Guerra Civil, o què vol dir compartir tota una vida. Gaudiu de la seva lectura.

Amb la col·laboració de:

Diputació Tarragona

MASPUJOLS.CAT | Revista d'informació local de Maspujols | revistamaspujols.cat@gmail.com | DL: 1605/08

Consell de Redacció: Antònia Llauredó Llor, Mercè Domènech Sans, Carmina Llauredor Mas, Rosa M. Español Barriach, Núria Samsó Salvat, Àngel Balsells Virgili, Rosalia Anglès Vidal, Marta Balsells Llauredó, Pilar Llauredó Mas, Montse Llauredor Mas i David Fornos Español.

Col·laboradors: Julià Samsó Bonet, Gerard Cros Barenys, Carolina Matas Solà, Gemma Samsó Salvat, Ramon Juanpere Trillo, Josep M. Llauredó Llauredó, Lluís Llauredó i Joan Antoni Anglès.

Portada: David Fornos Español
Correcció: Núria Samsó Salvat
Maquetació i tancament: David Fornos Español
Disseny original: Guillem Ramos Salvat

PUBLICITAT
Marta Balsells Llauredó

PUNTS DE DISTRIBUCIÓ
Oficina Arquia Banca,
Cafeteria i Pastisseria Maspujols,
Perruqueria M. Lourdes, Perruqueria M. Antonieta i Bar del Casal.

Edita: Edicions Maspujols.cat
Impressió: Guindilla's Media
Tirada: 500 exemplars
Cost: 1€

Cada article és responsabilitat exclusiva del seu autor.

10è ANIVERSARI DEL BAR CASAL

La Yuli i el Miguel celebren el 10è aniversari des que es van fer càrrec del bar del Casal de Maspujols. Des de la revista els desitgem moltes felicitats i que sigui per molts anys més.

Després de 10 anys, estan molt contents amb el poble, amb la gent, amb com tothom els ha acollit des del primer moment. S'han sentit estimats i encara ara s'hi senten, i estan molt agraïts amb tothom.

Senten que fan un servei al poble i que la gent els fa un retorn setmana rere setmana, reconeixent els anys d'esforç. Són un punt de trobada per a gent de totes les edats i esperen continuar sent referent a la vida social de Maspujols.

EL TEMPS Ramon Juanpere Trillo

Dades meteorològiques dels últims mesos	DESEMBRE 2023	2 L 1 dia	FEBRER 2024	4 L 11 dies
	GENER 2024	35 L 4 dies	MARÇ 2024	70 L 8 dies

PRIAR CONSTRUCCIONS

EUGENI PRIETO SORIA

C. Marià Manent, 16 - 43381 L'ALEIXAR (Tgna)
T. 606 372 405 - 696 455 112
priarscp@hotmail.com

Des de 1988

AFI CO 35 ANYS

aplicacions fiscals i comptables sl

Av. 11 de Setembre, 17 baixos · Tel. 977 32 84 11 · Fax 977 33 07 84
Apartat de Correus 510 43203 REUS

Assessoria laboral, fiscal i comptable

FARMÀCIA
Carme Parrilla

Plça de l'Església, 16
43382 MASPUJOLS
T. 977 815 930

ARA TAMBE POTS FER LES COMANDES PER WHATSAPP
689 475 532

JOSEP M TORRES
PINTOR DECORADOR

☎ 699 220 637
✉ pepmaspujols@gmail.com
✉ pepmaspu@yahoo.es

ENTITATS Lliga contra el càncer - Delegació de Maspujols

El dia 3 de febrer, per celebrar Santa Àgata, acte que organitzava l'Associació de Dones La Dàlia amb un taller familiar de costura, vam col·laborar oferint, per berenar, xocolata amb xurros.

L'endemà, 4 de febrer de 2024, una representació de la Delegació de la Lliga contra el Càncer de Maspujols va assistir, a la Lotja de Reus, als actes previstos per commemorar el Dia Mundial Contra el Càncer. A l'esdeveniment, al qual hi va assistir el president de la Cambra de Comerç, el senyor Mario Basora, s'hi van poder escoltar xerrades com "Nous tractaments del Càncer," a càrrec de la Dra. Ana Maria Jiménez, oncòloga de l'Institut d'Oncologia de la Catalunya Sud, i "Estadístiques del Càncer", a càrrec del Dr. Marià Carulla, metge adjunt del Registre del Càncer de Tarragona i del Servei d'Epidemiologia i Prevenció del Càncer, ambdós de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

A continuació, va tenir lloc la taula rodona "Espais per compartir i testimonis de la cursa Lliga't a la Vida". Per amenitzar l'acte, el Fito Luri, delegat de La Lliga a Reus, va interpretar dues cançons del seu repertori. També, la Companyia Rebullits Teatre, grup amateur vinculat a l'escola Joan Rebull, ens va oferir algunes escenes del musical El Petit Príncep.

La Delegació de la Lliga a Maspujols continuarà organitzant actes per recaptar diners destinats a la Lliga Contra el Càncer de les Comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre, que treballa per estar sempre al costat de totes les persones que lluiten cada dia contra aquesta malaltia i de les seves famílies. Gràcies de tot cor!

ENTITATS Coral l'Albada

CANTADA DE CARMELLES

Aquest any, el diumenge de Pasqua no ha pogut ser, perquè la pluja no ho ha permès, però el diumenge 7, el de "Pasqüetes", la coral L'Albada ha recorregut els carrers del poble cantant les populars Carmelles, fent participar a tothom de l'alegria de la Pasqua de Resurrecció i de l'arribada de la primavera.

ENTITATS Associació Joves Milubis de Maspujols

Un any més, la colla de joves del poble, els Milubis, han participat al carnaval de Reus! Amb aquesta edició, ja fa 18 anys que es consoliden com a colla dintre d'aquest carnaval. Tot això no seria possible sense la participació activa de tots els membres de l'associació i d'altres persones del poble o associacions que ajuden activament a que el carnaval es materialitzi.

Com bé sabeu, els Milubis cada any escullen una temàtica diferent per disfressar-se i guarnir la carrossa. Enguany el tema escollit van ser els famosos Telettubies!!! La carrossa, per tant, va comptar amb dissenys del Tinky-Winky, Dispy, La-la i Po, que van vestir-la dels seus colors lila, verd, groc i vermell tan característics. Així, doncs, va quedar una imatge plena de color que va fer gaudir, un any més, als participants de les diferents rues.

Amb la mateixa filosofia de treball i esforç per encarar els actes, els Milubis ja es fixen amb la propera data, la Festa Major de Sant Marc, celebrada el 25 d'abril.

Esperem poder gaudir del carnaval, de l'associació i dels seus actes durant molts anys més!

LA DÀLIA I LES DONES DE DAMPAN

Les dones del poblat de Dampan, a l'Est de Burkina Faso, fa temps que es van associar per millorar les seves condicions de vida i ajudar les famílies més pobres. Són dones de totes les edats, molt actives i que duen a terme activitats col·lectives com ara l'elaboració de la mantega de karité i el cultiu de cacauets.

Les dones del poblat de Dampan inverteixen molt de temps i esforços molent, en els grans morters de fusta, el blat de moro i el mill per obtenir la farina per elaborar el tò, que és la base de l'alimentació del país.

L'any 2020, un grup de catalans va organitzar una recollida de diners per comprar-los un molí de gra i una premsa d'oli amb motor de gasoil. L'associació La

Dàlia hi vam participar i l'any passat vam organitzar un mercat solidari de roba i objectes de segona mà en benefici de les nostres companyes africanes. Hi ha hagut diverses cartes que han viatjat d'un continent a l'altre, d'una associació a l'altra, cartes que han estat llegides per dones d'aquí i d'allà.

En el mercat solidari es van recollir 533 euros, que en la moneda local de Burkina es van convertir en 349.000 F CFA. Amb aquests diners, les dones de Dampan van comprar sacs de cereals per revendre al detall en l'època que van més cars i pinyols del fruit del karité per

Carta de l'Associació Panisse del poblat de Dampan a l'associació La Dàlia de Maspujols:

La dona africana és coneguda per la càrrega de feina que ha de suportar i la de Dampan no s'escapa d'aquesta regla. Es lleva d'hora al matí i se'n va a dormir tard al vespre. El dia a dia varia segons l'estació de l'any, la regió, el país, l'ètnia, però sempre el treball és dur i la jornada llarga.

El pas del temps, però, porta canvis favorables. Amb la modernització de l'agricultura, el treball de la dona rural s'ha alleugerit una mica. Fins fa ben poc, desitjava que el seu marit tingués diverses esposes per compartir les feines campestres. Avui dia, les condicions no són tan penoses com abans. Sovint, l'arada, i fins hi tot alguna màquina agrícola, ha substituït la daba (aixada) i, en molts poblats, la bomba manual ha substituït la galleda per treure l'aigua del pou i el molí de farina amb gasoil ha reemplaçat la molta manual del gra. Així i tot, la dona matina molt per fer les feines domèstiques (ha d'anar a buscar llenya i aigua, cuinar, tenir cura dels fills...). Després, anirà al camp familiar amb el dinar. Un cop al camp, participa dels treballs de la terra abans d'anar cap al seu tros, si té la sort de tenir-lo. Al vespre, en retornar al poblat, ha de preparar el menjar i escalfar l'aigua perquè es pugui rentar tots els membres de la família.

L'any passat, l'associació Aigua per al Sahel va finançar, al poblat de Dampan, la perforació d'un foratge (pou profund tancat i amb bomba manual) i, aquest any, un grup de catalans han comprat un molí de farina i una premsa d'oli per les dones de l'associació Panisse.

Quan no hi havia el foratge, l'aigua s'havia d'anar a buscar a 1 km de distància. Era aigua de pous de poca profunditat sense les adequades condicions sanitàries. El foratge ha aportat salut i el molí millorarà l'economia de les dones.

El molí de farina i la premsa d'oli representen un pas important en la lluita contra la pobresa: una espina gruixuda ha estat retirada del peu de la dona de Dampan. Un molí suposa un gran pas vers l'emancipació de la dona rural.

La cura del marit i dels fills forma part del dia a dia de la dona si no vol que el marit prengui una altra esposa. Si diverses dones comparteixen un marit, competeixen entre elles per obtenir els favors de l'home.

Ocupar-se del marit consisteix, en primer lloc, a no demanar-li gaires diners per la compra dels ingredients per cuinar, per

elaborar mantega de karité, que s'utilitza per cuinar i també per hidratar la pell i el cabell. Una part d'aquesta mantega es va destinar a la venda al mercat de Bondoukou, i la resta es va repartir entre les famílies de l'associació.

El dia 7 d'abril, celebrarem el segon mercat solidari.

la roba dels nens i per les pròpies necessitats. Per això, la dona també es dedica al petit comerç i d'aquí la importància del molí (que els permet disposar de temps lliure) i de la premsa d'oli que serveix per fer pasta de cacauet i mantega de karité.

El petit comerç de la dona rural consisteix en la venda de productes agrícoles del propi camp: cacauets, gombó, bitxos, mongetes seques... i dels productes elaborats a partir de la collita: mantega de karité, soubalà... Algunes ONGs ajuden les dones amb programes de formació sobre la cria del bestiar, però es tracta de projectes molt recents i encara no es disposa de resultats sobre el seu èxit.

Fins fa poc, a Dampan hi havia quatre petites associacions de dones. A partir de les ajudes rebudes dels catalans, han decidit fusionar-les per millorar l'organització. Així neix l'associació Panisse, reconeguda oficialment, que amb la llengua local Bwamou vol dir "ajuda mútua".

Els problemes de l'aigua i de la molta del gra, que representaven una gran preocupació, han estat resolts. Ara, el proper repte és el de tenir una maternitat per millorar la salut de les dones i els infants. Agost de 2020

El femení va començar la lliga amb molt bon peu i així es va veure reflectit en els resultats de les jornades i la classificació. Es van proclamar campiones del Grup 8 en la primera fase classificatòria, assegurant-se una plaça en la segona etapa de la lliga: la fase d'ascens. Aquesta part de la temporada inicia amb una classificació en la qual tothom comença de zero i on l'equip haurà de lluitar per aconseguir pujar a primera.

Per l'equip masculí, la transició de futbol 11 a futbol sala ha sigut agredolça. Els grocs i negres han demostrat continuar amb la mateixa intensitat i ímpetu d'altres anys i obtenir victòries contra equips que fa molt de temps que juguen a futbol sala, si bé hi ha

marge de millora en el control i domini dels partits. Actualment, són els quarts classificats de la categoria, amb opcions d'optar a l'ascens.

Des del club volem agrair tot el suport de l'afició que ens acompanya cada jornada, i ens fa sentir orgullosos i orgullosos de defensar el nostre escut, que aviat farà 25 anys. Estigueu atents i atentes als actes que anirem anunciant per celebrar aquest quart de segle del nostre estimat club Unió Esportiva Maspujols. Més endavant els anunciarem a través de les nostres xarxes socials a Instagram (@u.e.maspujols) i a través dels diferents canals de difusió de l'Ajuntament.

ELS SOCIS I SÒCIES HO FAN POSSIBLE

Una de les característiques de les sortides que fem cada mes és que les preparen els socis i les sòcies. Quan fem l'assemblea ordinària a començaments d'any, de manera assembleària i cooperativista, anem marcant al calendari les dades de les activitats de cada mes i també els voluntaris i voluntàries que les preparen.

Des de la Junta del Centre, aprofitem aquestes ratlles per agrair la col·laboració a totes aquestes persones implicades que fan possible que descobrim nous racons; o que visquem en convivència estades als Ports i al Pirineu, cada any; o que caminem pel nostre terme per la Festa Major de Sant Marc, per la Caminada Nocturna de l'estiu o la pujada a La Feredat abans de Nadal.

Us adjuntem el calendari d'enguany. Són les sortides que us heu d'apuntar al calendari perquè cadascuna val la pena per alguna cosa diferent.

Aprofitem per anunciar-vos també que el dia 19 de maig, a les 18:00 h, ens trobarem a la sala del Casal per a la projecció de la pel·lícula "Sergi Mingote K2 hivernal", del director Albert Barceló, sobre l'expedició en què l'alpinista Sergi Mingote va perdre la vida. Comptarem amb la presència d'Albert Barceló i podrem obrir col·loqui amb ell.

CALENDARI DE SORTIDES 2024	
01	Diumenge 28 de gener
02	Diumenge 18 de febrer
03	Diumenge 13 d'abril
04	Diumenge 22 d'abril
05	Diumenge 29 d'abril
06	Diumenge 14 de maig
07	Diumenge 19 de maig
08	Diumenge 26 de maig
09	Diumenge 3 de juny
10	Diumenge 17 de juny
11	Diumenge 24 de juny
12	Diumenge 1 de juliol
13	Diumenge 8 de juliol
14	Diumenge 15 de juliol
15	Diumenge 22 de juliol
16	Diumenge 29 de juliol
17	Diumenge 5 d'agost
18	Diumenge 12 d'agost
19	Diumenge 19 d'agost
20	Diumenge 26 d'agost
21	Diumenge 2 de setembre
22	Diumenge 9 de setembre
23	Diumenge 16 de setembre
24	Diumenge 23 de setembre
25	Diumenge 30 de setembre
26	Diumenge 7 d'octubre
27	Diumenge 14 d'octubre
28	Diumenge 21 d'octubre
29	Diumenge 28 d'octubre
30	Diumenge 4 de novembre
31	Diumenge 11 de novembre
32	Diumenge 18 de novembre
33	Diumenge 25 de novembre
34	Diumenge 2 de desembre
35	Diumenge 9 de desembre
36	Diumenge 16 de desembre
37	Diumenge 23 de desembre
38	Diumenge 30 de desembre
39	Diumenge 6 de gener
40	Diumenge 13 de gener
41	Diumenge 20 de gener
42	Diumenge 27 de gener
43	Diumenge 3 de febrer
44	Diumenge 10 de febrer
45	Diumenge 17 de febrer
46	Diumenge 24 de febrer
47	Diumenge 3 de març
48	Diumenge 10 de març
49	Diumenge 17 de març
50	Diumenge 24 de març
51	Diumenge 31 de març
52	Diumenge 7 d'abril

VENDA I REPARACIÓ

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA I DE JARDINERIA

LLAURADO

ECHO

HONDA

YANMAR

Jonsered

L'ALUMNAT DE BATXILLER PRESENTA EL SEU TREBALL DE RECERCA...

Pere Arnau Llaurador **MILLORA ENERGÈTICA D'UN HABITATGE**

Aquest treball sorgeix de la necessitat actual de millorar l'eficiència amb el consum d'electricitat als nostres habitatges. L'estudi té com a objectiu explicar, a la seva part teòrica, què és l'eficiència energètica i les fonts d'energia, d'on provenen, com saber-ne la classificació, com millorar l'eficàcia i el certificat energètic i, per últim, analitzar si les inversions a realitzar són raonables. Per dur a terme la part pràctica, m'he basat en el meu propi habitatge. He partit dels plànols i dels primers electrodomèstics l'any 2008. Després, podem veure totes les millores que s'han realitzat durant aquests més de quinze anys, la més gran a partir de la instal·lació de plaques solars. I, finalment, he fet una proposta per incrementar l'eficiència energètica juntament amb un estudi de rendibilitat.

Anna Castillo Gavilán **EL MÓN LITERARI DE MARIA LLUÏSA AMORÓS**

En aquest treball s'han analitzat dues obres literàries de l'escriptora Maria Lluïsa Amorós, novel·lista catalana nascuda a la ciutat de Reus. S'han estudiat les diferents parts que componen les novel·les; a continuació, s'ha fet una entrevista presencial amb la mateixa escriptora i, finalment, s'han pogut validar els resultats obtinguts.

Posteriorment, s'ha creat un relat propi sobre un amor lèsbic en el context de la Guerra Civil Espanyola a Maspujols. Per a poder elaborar-ho, s'ha seguit un procés previ de documentació en arxius locals i a través d'entrevistes a les dones més longeves de la localitat.

La conclusió és que no qualsevol persona és capaç d'escriure, i que, per a fer-ho, és indispensable l'ús de la creativitat que aporta la lectura i el do innat que tot escriptor posseeix.

Arnau Morell Español **UNA SEGONA VIDA A LA VARIANT**

Quan tens un objecte en desús pots fer tres coses: deixar-lo en algun lloc apartat i que vagi agafant pols, portar-lo a la deixalleria o bé restaurar-lo i donar-li una altra oportunitat. El meu treball de recerca ha consistit a donar una altra oportunitat a una moto Derbi Variant que feia més de 20 anys que estava en un racó d'un garatge.

A la part teòrica, vaig buscar informació sobre la història de Derbi i vaig comprar-me uns llibres per aprendre la part mecànica i elèctrica de la moto. La part pràctica va ser més entretinguda. Primer calia fer-li una bona neteja i fer-la funcionar per a poder passar la ITV. Quan ja tenia l'adhesiu de la ITV, va començar la restauració. Desmuntar totes les peces, netejar-les o canviar-les sempre que es pogués per peces originals. Finalment, quan ja vaig tenir totes les peces netes, només calia tornar a muntar la moto i fer-la funcionar.

Octavi Ortiga **EL SUÏCIDI ADOLESCENT**

L'objectiu d'aquest estudi és aprendre sobre el tabú que hi ha al voltant del suïcidi, la conducta suïcida, els tractaments psicològics per persones amb depressió i comprovar estadísticament si ha augmentat el nombre de suïcidis i per què.

S'ha estudiat a través de l'Organització Mundial de la Salut i altres institucions, així com d'informes de psicòlegs. S'ha fet una entrevista a Cristian Serrano Gil.

S'ha vist que ha augmentat el nombre de suïcidis en joves, a causa de la pandèmia i de l'ús de les xarxes socials. Cal treure l'estigma social del suïcidi i ajudar les persones amb depressió; sensibilitzar i crear consciència sobre els problemes psicològics i emocionals.

Hèctor Ortiz Salvadó **ÉS DIFÍCIL CREAR UN ROBOT?**

L'objectiu principal d'aquest estudi és conèixer i entendre la dificultat del procés de fabricació de robots avançats cada cop més presents a la nostra societat. Un altre objectiu és explicar la trajectòria que ha tingut la història de la robòtica i fer una aproximació sobre com serà aquest sector de la tecnologia en el futur.

He posat èmfasi en el procediment de fabricació de robots i els passos del procés: investigar, dissenyar, programar, construir i millorar. S'ha construït un robot. El nivell de dificultat per crear un robot és directament proporcional a la complexitat de la tasca per a la qual està dissenyat. A mesura que les tasques es tornen més complicades, els reptes per desenvolupar un robot capaç s'intensifiquen.

SEGON TRIMESTRE AL BRESSOL

Recordeu tot el que us vam explicar a l'anterior número de la Revista? Ja havia passat per l'escola la senyora Castanyera i havíem pogut celebrar molts aniversaris. Doncs aquest segon trimestre no ha estat diferent!

Nadal va arribar a l'escola per tancar el primer trimestre amb una gran festa amb les famílies, i el Tió ens va cagar un xilòfon i unes titelles de dit. Ens ho vam passar molt bé. També vam rebre la visita del patge de SSMM els Reis de l'Orient, que va venir a recollir les nostres cartes. Entre festes de Nadal vam celebrar l'aniversari de la Isona i el Genís, que ja han fet dos anys!

A la tornada de Nadal, vam començar el trimestre amb molta energia, tot celebrant l'aniversari de l'Etna i el Martí. Feliços dos anys! També vam poder anar d'excursió fins al Carrasclat, i és que ja som molt grans i caminem molt! Ens agrada molt sortir a passejar pel terme, sempre trobem algun tresor. El febrer ens ha portat el carnaval i aquest any ens hem disfressat de pirates! Ens ho hem passat molt bé, tot gaudint plegats d'una gran festa de confeti acompanyats de tots els nens i nenes de l'escola. A finals de mes també hem celebrat el segon aniversari de la Jana i el primer aniversari del Dídac.

Us volem informar que s'acosten les preinscripcions del curs 2024-2025, que es duran a terme entre el dia 6 i el 17 de maig. Així que, si esteu interessats en apuntar als vostres infants, poseu-vos en contacte amb nosaltres a través del correu electrònic: bressolcaragolins@gmail.com o e3012915@xtec.cat

Nosaltres us esperem a la propera revista per explicar-vos el que ens queda de curs.

NOMENAMENT JUTGE DE PAU SUBSTITUT

El dia 15 de juny de 2023 es va publicar al BOP número 05085 i als taulellers d'anuncis de l'Ajuntament la convocatòria per cobrir la vacant de jutge de pau substitut de Maspujols per als pròxims 4 anys.

Es van presentar tres sol·licituds, i el Ple del dia 19 d'octubre de 2023 va proposar a Vicens López Miró com a jutge de pau substitut.

El dia 30 de gener de 2024 Vicens López va ser nomenat Jutge de Pau substitut de Maspujols pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. El 28 de febrer va jurar el càrrec davant del degà del jutjat de Reus i el dia 20 de març de 2024 en va prendre possessió al jutjat de Pau de Maspujols, davant del jutge de Pau titular, Jordi Cabús Llauredó, i acompanyat del regidor Josep Ramos en representació de l'Ajuntament.

Vicens López substitueix a Josep Ramos Romeu, que va presentar renúncia el dia 21 de març de 2023 per ser regidor de l'Ajuntament.

ZONA WIFI

Seguint amb el compromís de digitalitzar el nostre municipi, s'han reparat les zones wifi del poble existents: la del poliesportiu, la del Casal i la del parc infantil del carrer de l'Olivera. També s'han instal·lat tres punts nous, ubicats a la sala d'exposicions de l'Ajuntament, a Ca la Sofia i al replà.

BARANES PROTECTORES A ROCABRUNA

S'han instal·lat dues baranes protectores per millorar la seguretat dels veïns del camí de l'Ametller i del barranc de Rocabruna

ZONA D'EMERGÈNCIA

Seguint amb el projecte del Porta a Porta, durant el mes d'abril es repartiran les claus d'accés a la zona d'emergència de l'ermita, amb una carta explicativa.

La zona d'emergència quedarà tancada i tots els maspujolencs i maspujolenques disposaran d'un codi per habitatge per poder accedir a la zona d'emergència i dipositar les escombraries. Us encoratgem a seguir treballant en la línia iniciada el 2022.

Més informació a: maspujols.cat/area-emergencia

MILLORES AL PARC INFANTIL

Després de diferents reparacions del gronxador del parc infantil del carrer de l'Olivera, la regidoria de serveis va creure necessari adquirir-ne un de nou i ampliar els serveis per a la xicalla del nostre municipi amb la instal·lació d'una taula de ping-pong. La brigada municipal va dur a terme els treballs d'instal·lació del nou gronxador i de la taula de ping-pong.

8M

El dia 8 de març, l'Associació de Dones La Dàlia i l'AFA, conjuntament amb l'Ajuntament, van dur a terme diferents esdeveniments per celebrar el Dia de la Dona. El consistori està compromès amb la promoció de la igualtat de gènere i l'eliminació de la violència contra les dones. És per això que vam commemorar aquest dia amb un concurs fotogràfic, la presentació del llibre "Els ranxos de la Gessa" de Gessamí Caramés i un monòleg per part de Marta Figueres, tot amenitzat per AD Anvers Duo.

BAR PISCINA MUNICIPAL

Veient el creixement del nostre municipi i el bon servei donat a les instal·lacions del bar de la Piscina, des del consistori es va creure oportú poder obrir el bar de la piscina de Maspujols per primera vegada durant una anualitat, del 19 d'abril de 2024 al 18 d'abril de 2025, ampliant així l'oferta de serveis a Maspujols.

Fins el dia 28 de març els interessats van poder presentar les seves sol·licituds. Se'n van presentar tres i, el dia 5 d'abril es va realitzar la valoració de cadascuna.

ESTALVIEM AIGUA!

L'aigua és un bé escàs, feu-ne un ús responsable i no la malgasteu.

- Tanquem les aixetes quan no fem servir l'aigua
- Duteu-nos en compres de banyar-nos!
- NO obriu al màxim les aixetes!
- Si alguna aixeta o cisterna perd aigua, aviseu a manteniment!
- Aproveu l'aigua que useu per netejar, rentar i bullir aliments
- El vàter NO és una paperera!
- Intentem estirar la cadena del vàter només quan sigui necessari
- Si renteu els plats a mà usarem una pica per ensabonar i l'altra per esbandir!

maspujols.cat/estalvi-aigua

EL SECRET DE L'INDIÀ DE MASPUJOLS

El Geocaching és una activitat a l'aire lliure tipus gimcana. Podríem descriure'l com una activitat lúdica, esportiva, cultural, turística, familiar... Consisteix en amagar un contenidor, anomenat catxé, que representa un "tresor", i deixar que altres persones el trobin.

L'usuari que amaga el catxé registra i publica al web de Geocaching les coordenades d'on es troba amagat, de manera que altres usuaris, mitjançant un aparell amb GPS, puguin anar "a la cerca d'aquest tresor".

Quan un jugador/a descobreix aquest tresor o catxé, sempre troba un full de registre (logbook), on es pot escriure la

data i el seu nom, per deixar constància de la seva troballa. Després, torna a deixar el catxé on i tal qual se l'ha trobat. Finalment, a la web de www.geocaching.com registra la visita i dona una opinió.

El dia 29 de febrer les i els alumnes de Cicle Mitjà de l'Escola de Maspujols vam sortir a amagar aquests tresors. En total vam amagar 10 catxés, però no us podem dir el lloc on es troben amagats, només que es troben dins del terme!

Dins del catxé hi trobaràs diferents coses: un paper on registrar la teva troballa, un llapis per escriure, un objecte i un codi QR. Aquest codi QR et portarà a un joc de pistes relacionat amb l'objecte que hi ha dins la valisa o catxé. Una vegada trobades totes les valises, hauràs de formar una frase per poder obtenir "el secret de l'indià".

Demanem als usuaris que us animeu a jugar. Si us plau, deixeu tots els materials dins del contenidor i amagueu la valisa al seu lloc.

Si tens sentit de l'aventura i disposes d'un smartphone, aquesta activitat, oberta a tothom, et permetrà descobrir i passar una bona estona jugant i buscant "tresors" en família, ja que hi ha amagatalls per tot el món, de tota classe de dificultat i per tota mena de terrenys.

T'animes a participar en el nostre joc i descobrir el secret de l'indià?

Alumnat de 3r i 4t de l'Escola de Maspujols.

TALLERS JORDI MARTÍ

- Diagnòstic multimarca
- Injecció Benzina
- Dièsel
- Frens i ABS
- Climatització
- Pneumàtics
- Servei oficial d'enganxalls Aragon

Pol. Agro-Reus · C. Recasens i Mercader 25 · 43206 REUS ☎ 977 318 918 ✉ tallersjordimarti@yahoo.es 🌐 www.tallersjordimarti.com

**CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES
AUTOMATISMES**
C/Santiago Russinyol n°9
43206 REUS - 977313607
serralleriareus@hotmail.com
661523942/3

clim's

Instal·lacions i projectes de climatització

- Geotèrmia
- Aerotèrmia
- Energia solar tèrmica/fotovoltaica
- Aire condicionat
- Calefacció
- Ventilacions

Instal·lació, reparació i manteniment

☎ 608 515 104 ✉ clims@clims.cat

Raval Sant Pere 42, 2n-4 (43470) LA SELVA DEL CAMP
615 619 000 | excavacionsroig@excavacionsroig.com

www.excavacionsroig.com

MOVIMENT DE TERRES
OBRA PÚBLICA
SERVEIS AGRARIS

Excavacions
Roig SL
LA SELVA DEL CAMP

bitxoS.....
top S.L.
CONTROL DE PLAGUES

desinsectació • desratització • desinfeccions
tractaments contra tèrmits, corcs, etc.

Xavi Llauredó - 636 467 934 - bitxostop@gmail.com
Plaça de la Vila, 3 - 43382 Maspujols

REPORTATGE M. Mercè Domènech i Carmina Llaurador

EL CASAL DE MASPUJOLS

Quan arribem a l'entrant de la vila, enfilem el carrer de Baix i, a la dreta, trobem un edifici gran. És el Casal de Maspujols. I més amunt, si pugem les escales, trobem l'actual plaça de l'Església. Aquests espais, tal i com els veiem avui, tenen un recorregut de 30 anys.

L'any 1987 es decideix fer una ampliació del Replà (la plaça de l'Església). La idea era allargar la plaça fins a l'alçada del carrer de Baix, tot passant per sobre de la Sala Parroquial. Es van fer uns pilars al carrer de Baix i una jàssera que connectava directament l'estructura amb el terreny de la plaça vella.

ciativa de la parròquia i amb el propòsit "que ayude a conservar nuestra Fe y costumbres cristianas", tal com expressava el rector Lluís M. Bosch al programa inaugural. A la Sala s'hi representaren obres teatrals, es projectaren pel·lícules, s'interpretaren concerts, s'impartiren conferències.

L'edifici de l'esmentada Sala Parroquial aleshores requeria força treballs de manteniment i reforma, tot i que fou inaugurat el 12 de desembre de 1954. La Sala s'aixecà en el solar que, en altres temps, fou fossar i hort del rector, al carrer de Baix. S'aconseguí bastir-lo amb la col·laboració desinteressada de bona part dels maspujolencs, en uns moments socialment i econòmicament difícils, ja que encara s'arrossegaven conseqüències de la postguerra civil espanyola. La Sala Parroquial sorgí a l'empara i per ini-

En definitiva, acollí bona part de la vida cultural del poble.

El 1988 es va decidir parlar amb la Parròquia i el Bisbat per tal que la Sala parroquial pogués passar a ser municipal. Reunides les dues parts, es va arribar a l'acord de fer una permuta del terreny a canvi d'unes instal·lacions en una part de la nova construcció per a usos parroquials. Aquest acord el signaren el 15 de desembre de 1989, davant notari; per part de la parròquia Maria Assumpta de Maspujols, el seu rector, el reverend Josep Bofarull Veciana, autoritzat per l'Excel·lentíssim i Reverendíssim senyor Arquebisbe de Tarragona don Ramon Torroella Cascante, i, per part de l'ajuntament de Maspujols, el seu alcalde-president Enric Matas Ferraté, autoritzat per aquest atorgament per acord de l'Ajuntament de Maspujols en sessió plenària del dia 11 de desembre de 1989.

La Parròquia cedeix la plena propietat del solar del carrer de Baix en

Entrada antiga de la sala parroquial.

concepte de permuta, i l'Ajuntament es compromet a construir un edifici de dues plantes, a comptat des del carrer de Baix; la primera planta destinada a sala d'espectacles i serveis, i la segona destinada en part a serveis i en part a dependències parroquials. Figura en aquest contracte que l'Ajuntament de Maspujols, en el termini estipulat, transmetrà a la parròquia de Santa Maria Assumpta les dependències parroquials en concepte de permuta.

A començaments del 1991 es decideix començar l'obra i es fa l'enderroc de l'antiga Sala. El dia 1 de març d'aquest mateix any, cap als volts del migdia, s'ensorra la part de la Plaça que s'havia ampliat a l'antic Replà. Els que van

veure com havia caigut, van quedar admirats que no hi hagués destrosses majors. De seguida que es va poder, es va procedir a enderrocar tota l'estructura malmesa i es recomençà l'obra, tant de la nova construcció, que seria un espai diversificat per a ús de Casal municipal, com de la nova plaça, que havia de substituir la que havia caigut. Es feu en sentit invers, i aquesta vegada es començà pel Casal.

Tota l'obra es va acabar dos anys més tard, gràcies a la col·laboració de la Diputació de Tarragona i de la Generalitat de Catalunya. Es va fer la inauguració del Casal i de la plaça el dia 25 d'abril de 1993. L'obra va tenir un cost d'uns 40 milions de les antigues pessetes (uns 250.000 €).

ES VA FER LA INAUGURACIÓ DEL CASAL I DE LA PLAÇA EL 25 D'ABRIL DE 1993, FESTA MAJOR DE SANT MARC.

La plaça fou inaugurada a la una del migdia, acte presidit pel Sr. Josep Maldonado i Gili, Delegat de Govern a Tarragona, i a continuació s'inaugurà el Casal, acte presidit pel President de l'Excel·lentíssima Diputació Provincial de Tarragona, Sr. Josep Mariné i Grau.

En el mateix programa de festa major d'aquell 1993, que es conserva a l'Ajuntament, es presenta el Casal al poble. S'inclou una descripció de les instal·lacions del Casal i els usos a què estaran destinades, i es fa una especial menció al bar del Casal. Aquest bar heretava la funció de lloc de trobada que tenia aleshores el bar de la Cooperativa Agrícola, ja que aquest tancava definitivament. Al mateix temps, es fa constar que l'ampliació de la plaça ha permès construir un nou local per a la gent gran.

Per començar el seu funcionament, es va fer un patronatge, que es portava des de l'Ajuntament, i hi havia una coordinadora d'entitats. Des d'aquell moment fins ara, ja han passat 30 anys. El Casal continua sent un espai on es fan xerrades, teatre, ball, festes d'entitats..., de manera que, com es pretenia en el moment de la seva construcció, ha esdevingut un element imprescindible per la vida cultural i lúdica de Maspujols.

LA BATALLA DE L'EBRE, UNA BATALLA EVITABLE

Comença el dia 25 de juliol de 1938 quan, a la nit, 100.000 soldats republicans travessen el riu Ebre per diversos punts, des de Mequinensa fins a Amposta, i, amb una durada de 115 dies, es converteix en la batalla més llarga i cruenta de tota la Guerra Civil.

ELS REPUBLICANS

Els republicans volien guanyar temps i allargar la guerra, a l'espera que les democràcies europees es decidissin a intervenir a Espanya per allunyar el fantasma del feixisme. El govern republicà necessitava una victòria urgent i frenar l'ofensiva franquista contra València. S'havia de creuar l'Ebre amb audàcia, rapidesa i sorpresa. Van haver de cridar a files homes que havien d'aprendre a fer servir una arma; es tractava dels soldats de la lleva del 41, coneguts com la Lleva del Biberó, i els de les del 27 i 28, les Lleves del Sac.

El primer dia les tropes republicanes estaven a les portes de Gandesa, però no es va poder dur a terme l'ocupació. Tampoc pogueren ocupar ni la Pobla de Massalua ni Vilalba. Passaven els dies i l'exèrcit franquista es reforçava. L'alt comandament republicà, passada una setmana de combats, va decidir passar a defensar el territori. Els 800 km² de terreny que els republicans havien ocupat en un sol dia van ser objecte de set contraofensives franquistes durant els 115 dies que va durar la batalla. L'efecte sorpresa s'havia perdut.

ELS FRANQUISTES

Per als franquistes era vital tallar la comunicació entre ambdues ribes de l'Ebre. El dia 26 es va ordenar la primera obertura dels pantans de Tremp i Camarasa. La crescuda comunicava les tropes de l'avantguarda republicana. Però la mesura més efectiva del comandament franquista va ser enviar de seguida cap a l'Ebre la força aèria. Tres-cents avions de bombardeig, de la Legió Cóndor de l'Alemanya nazi i de l'Aviació Legionària de la Itàlia feixista, van fer tres serveis diaris. Franco no va dubtar a enviar cap a l'Ebre de 100.000 a 185.000 homes que van arribar de manera esglaonada durant la batalla.

L'ideari polític-militar de Franco contemplava l'anihilació total de l'enemic, encara que això implicués també sacrificar milers dels seus homes. El general considerava intolerable la pèrdua d'un sol metre de terreny i va optar pel procediment militar menys brillant però més

segur: el combat de cara amb superioritat de mitjans.

EL DESENVOLUPAMENT

Per poder seguir el desenvolupament detallat de la Batalla, així com també fer-se una idea del que suposava la vida a les trinxeres, us recomano que visiteu el punt d'informació 115 Dies de Corbera d'Ebre. El Memorial Democràtic ha habilitat diversos Espais de la Batalla de l'Ebre, tots ells molt interessants.

EL DESENLLAÇ

Els èxits franquistes se succeïren no sense dificultats donada la rigorosa defensa republicana i, mica a mica, es van anar recuperant els pobles i territoris ocupats.

La nit del 16 al 17 de novembre els últims soldats republicans creuaven el riu per Flix, que era ocupat pels franquistes l'endemà al matí. La Batalla s'havia acabat.

Quan el 23 de desembre l'exèrcit franquista va iniciar l'ofensiva definitiva contra Catalunya, tardà només 50 dies a ocupar-la totalment. Per recuperar els 800 km² de la Terra Alta i la Ribera d'Ebre, en tardaren 115. Això demostra que era una batalla evitable.

LES CONSEQÜÈNCIES

Les conseqüències de la Batalla de l'Ebre per al territori foren la devastació absoluta, la crema de tots els boscos i la destrucció de nuclis urbans. Per altra banda, l'exèrcit republicà no pogué recollir tots els morts. Milers de cadàvers restaren al territori, alguns enterrats en cementiris, però molts abandonats en camps de conreu, al mig de boscos o en barrancades.

El nucli antic de Corbera d'Ebre resta com un testimoni mut de la violència i de les brutals conseqüències dels bombardejos aeris franquistes. Quan es va iniciar el conflicte bèl·lic, el poble comptava amb 2.500 habitants, la majoria dels quals l'hagueren d'abandonar per protegir-se de les bombes. Alguns marxaren del poble, d'altres es refugiaren a les casetes dels trossos. En acabar la Batalla, van haver de refer les seves cases i ho feren a la part baixa del poble.

Parlem amb

Teresa Abelló Vallverdú

Una de les víctimes de la Batalla de l'Ebre va ser el Josep Abelló Cardona de l'Aleixar. Nascut l'any 1909, era de la lleva del 30 i va ser mobilitzat l'any 1937, quan ja tenia formada una família. Les circumstàncies de la seva mort van ser desconegudes totalment pels seus fins a l'any 2023. Ara, la seva filla Teresa, mare de la Pilar Calero, ens ho explica.

QUÈ EN SAPS DE LA PARTICIPACIÓ DE TON PARE A LA BATALLA DE L'EBRE?

Per les cartes que enviava sabem que, com que ell sempre portava els animals, va passar l'Ebre agafat a la cua d'un cavall, i no es va espantar, tot i que no sabia nedar. Sabem que estava a la 37 Brigada mixta, 745 batalló, secció fortificat.

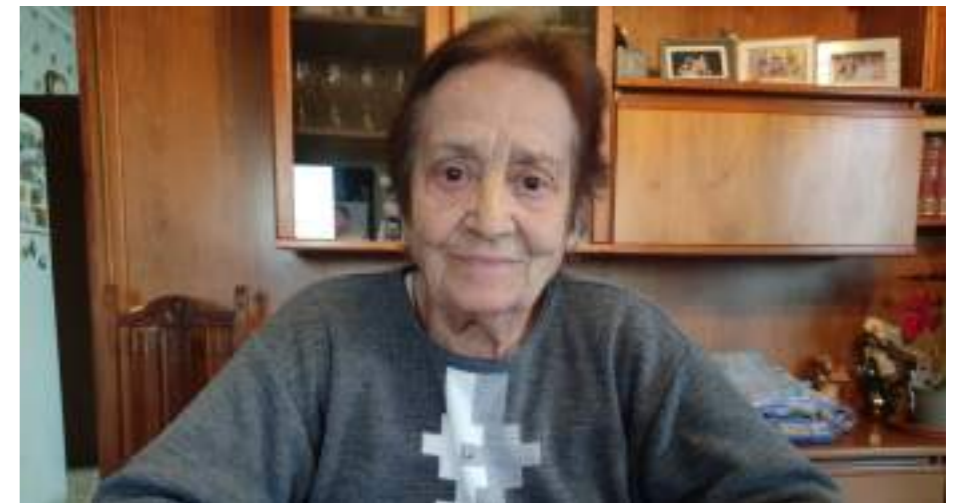
QUÈ RECORDES DEL TEU PARE?

Res, jo era molt petita quan va marxar, sóc nascuda el 1933.

QUÈ T'EXPLICAVA LA TEVA MARE?

Re, ben poca cosa, no en volien parlar d'això. Sempre deia: "Lo passat ja està passat, deixa-ho anar, ja hem patit prou, tirem-ho endavant". Jo era la gran, es portàvem disset mesos amb mon germà Josep, i quan va marxar, la mare estava embarassada de la meva germana petita, la Lolita, que va néixer el març del 1938. El pare la va veure una nit, en una escapada que va fer, que van venir per aquí, a Cambrils. Va veure els fills però adormits perquè no comencessin a dir que volien anar amb ell. La Lolita encara no tenia mig any. Ja no ens va veure més.

També recordo que cada any per Tots Sants la mare deia: "Jo no hi he d'anar a fer res al cementiri, no hi tinc ningú".

HAVIEU PARLAT DE LA GUERRA A CASA?

Lo padrí Quim s'explicava alguna cosa de les batalles que havien fet i sempre deia: "Lo vostro pare no hi era". Ho tapaven. No es podia sapiguer ni dir res.

LA TEVA FAMÍLIA HAVIA INTENTAT TROBAR-LO?

Els avis, la padrina Trinitat i el padrí Quim, quan se va acabar la guerra van anar amb el carro a preguntar per Móra per a veure si estava en algun hospital, o si en podien trobar alguna pista. A Móra hi van anar un munt de vegades.

COM HAS SABUT FINALMENT ON ERA EL TEU PARE?

La meva neboda, la Maria Elena Mariné Abelló, va saber que la URV, amb col·laboració amb el Memorial Democràtic, havia fet un estudi sobre fosses de la Guerra Civil, i que havien publicat la informació trobada. Va buscar i va trobar el que hi havia sobre el seu avi, mon pare.

I QUÈ EN CONEIXEU ARA?

Sabem que està enterrat al cementiri d'Ascó i que va morir a causa de l'explosió d'un obús l'1 de setembre de 1938. Després vam conèixer que el seu certificat de defunció va ser registrat l'any 1982 al Jutjat de Pau d'Ascó, sense que la família en sabéssim res. A l'arxiu del Memorial Democràtic també hi costa que va morir al front/hospital i això pot explicar que sigui enterrat al cementiri.

Com que hem escrit al Memorial democràtic, ara fa poc m'han fet la prova de l'ADN des de la Vall d'Hebron perquè estigui a la disposició del banc de dades.

COM ET SENTIS ARA QUE JA SAPS ON ÉS ENTERRAT EL TEU PARE?

Més tranquil·la, perquè finalment ja sé on és. Jo sempre que pensava en ell, me venia la imatge d'una paret i que l'afusellaven, i que estava llençat en qualsevol lloc. Com a mínim ara ja sabem que és en un cementiri. Si algun dia es pot arribar a portar, es porta, i si no es pot, sabem on és.

HEU ANAT A ASCÓ DESPRÉS DE SABER-HO?

Hi hem anat dues vegades. Quan entres al cementiri el primer que trobes és l'espai on se suposa que està enterrat. Hi ha una fossa comuna, hi ha una placa en un parterre. Al Memorial Democràtic hi consta que hi ha 28 difunts documentats.

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer Àngel Guimerà, 1 • Tel. 977 81 51 71 • 43380 VILAPLANA
DELLUNS SOPAR I DIMARTS NO FESTIU TANCAT • VACANCES MES DE JUNY

PERRUQUERIA PER A
HOME i DONA

Cap i peu fa la persona
Em deixa els seus cabells per a mi?

M. Lourdes

C. Sant Antoni, 35 - 977 815 280 - Maspujols

L'AIGUA REGENERADA I L'AIGUA DESSALINITZADA

La gestió del cicle de l'aigua comprèn totes les activitats des que brolla, arriba a l'usuari i fins a l'aigua residual.

L'aigua és un recurs fràgil i cada vegada més escàs, i, per tant, l'hem de gestionar de manera eficient i sostenible. Davant d'aquesta escassetat i per no dependre de la climatologia, cal aconseguir aigua d'altres indrets i tecnologies.

Neix així la possibilitat de donar nous usos a l'aigua un cop s'ha sanejat a les depuradores d'aigües residuals (EDAR) o a les estacions de regeneració d'aigua (ERA). Aquí neix l'aigua regenerada, aigua residual depurada amb un tractament addicional, procés que s'aconsegueix en una setmana. És aigua pre-potable.

Arribats en aquest punt, una possibilitat consisteix en tornar l'aigua regenerada directament al medi (als aqüífers), on pot ser captada i emprar-la per a nous usos, donant una segona vida a l'aigua. Una altra possibilitat consisteix en millorar la seva qualitat mitjançant un procés de coagulació, floculació, filtració i desinfecció. L'aigua resultant serveix pel manteniment de rius, neteja urbana i per alguns usos industrials (neteja de carrers i clavegueram, camps de golf, etc.).

Si l'aigua ha d'anar a reg agrícola, que és el que interessa aquí al camp de Tarragona, cal un tractament d'electrodiàlisi reversible per reduir el contingut en sals (nitrogen i fòsfor), perjudicials per conreus com l'avellaner i no tant per l'oliver.

La història de les aigües regenerades té el seu origen a Califòrnia l'any 1980, i als països àrabs. A Catalunya el Consorci d'Aigües de la Costa Brava ha estat pioner en programes de reutilització de l'aigua ja des de l'any 1989 amb una capacitat de 10.000 m³/d.

A Catalunya avui hi ha 24 ERA en funcionament. Tenim el cas proper de la depuradora de Valls, que ha iniciat ja el projecte per regenerar la seva aigua amb una ERA i dedicar-la al reg agrícola.

També tenim el cas de l'ERA del Prat de Llobregat (fig. 1), que, obtinguda l'aigua regenerada, es torna al riu aigües amunt i, diluïda pel propi riu, és captada de nou uns km més avall. És potabilitzada i entra de nou al consum domèstic, sempre d'acord amb els estàndards de qualitat estatal i europea (reglament EU 2020/741), i les recomanacions de seguretat de l'Organització Mundial de la Salut. Segons el Pla de Sequera, la reutilització d'aigües està prevista en el sistema Ter-Llobregat només en el cas actual de sequera extrema.

• **REVISIO OFICIAL** . Vine a fer la Revisió Oficial. Sense perdre la garantia del fabricant.

MANTENIMENT DEL VEHICLE - SERVEI DE MANTENIMENT -

- Canvi Oli - Filtres
- Distributions
- Electricitat
- Embragatges
- Mecànica
- Bateries
- Planxa i pintura
- Llunes - polt de fars

MANTENIMENT DEL VEHICLE - SEURETAT -

- Amortidors
- Climatització (carrega ac: **A134 / 1234VF**)
- Frens
- Canvi de Pneumàtics - equilibrat - Alineació
- Pre-ITV
- Experts en diagnòstic i avaries electròniques del vehicle.
- Els nostres equips de diagnòstic:

MANTENIMENT - ALTRES -

- Cakes canvi automàtiques
- Gasolina
- Diesel
- Híbrids
- Elèctrics
- Bateries
- Vehicle de cortesia gratuït
- Passem ITV
- Financament reparació sense interès.

CONTACTA'NS
Cita Prèvia:

TEL 977 815384

taller@rafelsans.com

WhatsApp TALLER 650 28 97 08

www.rafelsans.com

VINE A VEURE'NS

TALLER RAFEL SANS

C/MURALLA, 23 - 43181 L'ALEKAL

Gestió de residus:

- Microciment - Papers - Façanes -
- Esmaltats - Interiors - Ferro -
- Assessorament -

LA DESAMORTITZACIÓ DELS BÉNS DE L'ESGLÉSIA DE MASPUJOLS

El dia 19 de febrer de l'any 1836, un Reial Decret promogut per qui fou ministre d'Hisenda i President del govern de l'Estat Espanyol, Juan Alvarez Mendizábal, declarava en venda tots els béns de les comunitats i corporacions religioses d'Espanya, i qualsevol persona, tingués la ciutadania que tingués, podia ser comprador de les finques.

D'aquesta Llei, coneguda com la "Desamortització de Mendizábal", Maspujols en va quedar exclòs, junt amb altres pobles com L'Aleixar, Vilaplana, Castellvell, etc., tot i que en aquells moments la nostra Parròquia era propietària de 7,52 hectàrees de terreny repartides en 9 finques: tres a la partida de Rocabrúna, dues a la partida dels Parrots, dues a la de Monterols i les dues restants a la partida de Les Fonts.

Però el que sí que va afectar molt greument a la Parròquia de Maspujols va ser la Llei de Desamortització del polític i economista, i aleshores ministre d'Hisenda, Pascual Madoz, de l'any 1855, coneguda com la "Desamortització de Madoz", en la qual foren posades a la venda i subhastades totes les propietats tan

eclesiàstiques com municipals del nostre poble.

Una nota feta pel rector que aleshores regia la Parròquia de Maspujols, Josep M. Català, diu el següent: "Com en lo any 1854 i hagué la revolució de juliol que donà principi a Madrid i quedà lo Camp en poder dels progressistes, reunida la Asambleta o las Constituyents, luego donaren a conèixer lo que tots mos temíem, la malícia del seu cor contra la Iglésia, així és que tornaren a la desamortització que diuen ells i que nosaltres en diem Robo, apoderan-se dels béns de la Iglésia."

D'aquí és que sortí un decret que, en data 1 de maig de 1855, quedava tot en poder de la nació, tant de terres com de censos i censals. Hem de dir que l'esmentat any 1836 l'Església acaparava una bona part de les terres provincials tarragonines, essent, de bon tros, el primer propietari agrícola de la província amb quasi 11.000 hectàrees de terreny.

La Parròquia de Maspujols, a més de les 9 finques rústiques que tenia, també era propietària d'una casa al

carrer de Sant Roc núm. 12, i d'un pati al carrer de Sant Antoni núm.10, de 5.162 pams quadrats d'extensió. En aquest pati, que avui hi ha dues cases de veïns, s'hi practicava el que es coneixia com el "joc de la pilota", en el qual s'aprofitaven les parets, les façanes o els murs com a frontó, i se'l feu seu, per 1.312 pessetes, Pere Llauredó Pujol, de Maspujols, casat amb Francisca Calero Llauredó de L'Aleixar, i que en aquells moments vivien al carrer de Dalt núm. 17. La casa del carrer de Sant Roc fou per a Francisco Mas Calero, també de Maspujols, per 3.000 pessetes. Estava casat amb Maria Barenys Llauredó, i ja habitaven en aquesta mateixa casa.

Acabarem dient que el pati esmentat del carrer de Sant Antoni, anys després conegut com "l'Euterpe", també s'utilitzava per a fer-hi ball, ja que el llavors propietari Francisco Llauredó Calero, fill del comprador Pere Llauredó Pujol, el va arrendar a una Societat Recreativa maspujolenca anomenada "La Alegria" pel preu de 5 pessetes mensuals. La seva activitat va durar fins l'any 1915.

NOTA: En un proper número de la Revista publicarem la relació de les finques rústiques que eren propietat de la nostra Parròquia i que l'any 1869 foren posades a la venda i subhastades, la seva situació i extensió, el nom dels compradors, el preu que es va pagar per cada una d'elles, etc., així com els béns municipals que foren posats a la venda i subhastats, pels quals l'Ajuntament de Maspujols perdé una important font d'ingressos.

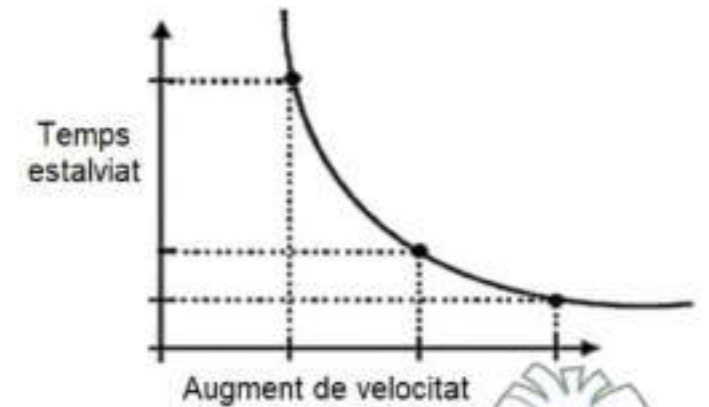
NO CAL CÓRRER!

Per anar de Maspujols a Reus en cotxe, hem d'anar variant contínuament la velocitat. El tram de Maspujols fins a la rotonda el podem fer a una velocitat màxima de 80 km/h. El tram del Mas de les Ànimes l'hem de fer a 30 km/h. Si anem per l'autovia, podem accelerar fins a 100 km/h. Potser algun dia heu fet tard a la feina i heu sobrepassat aquests límits: heu arribat a l'hora? Si arribo tard a un lloc, val la pena accelerar i arriscar-me a una multa o a un accident? Doncs depèn. Com més ràpid vas amb el cotxe, menys temps guanyes. M'explico:

Si de Maspujols a Reus hi ha 8 km, anant a una velocitat constant de 30 km/h tardarem 16 minuts. Si accelerem i hi anem a una velocitat constant de 60 km/h, tardarem 8 minuts. Per tant, en aquest cas, hem doblat la velocitat (de 30 a 60) i ens hem estalviat 8 minuts (hem arribat amb la meitat del temps!).

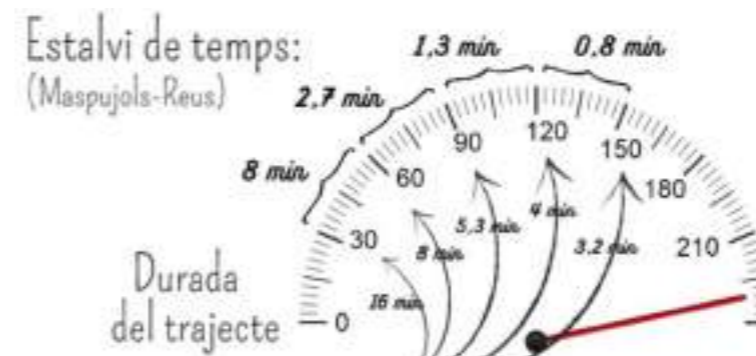
Si fem el mateix trajecte a 90 km/h, arribarem a Reus amb poc més de 5 min. Amb el mateix augment de velocitat (30 km/h), ens haurem estalviat menys de 3 minuts.

Si fem el mateix trajecte a 120 km/h, arribarem a Reus amb 4 min. Només ens hem estalviat 1 minut! I si encara accelero més, perquè vaig molt tard i tinc molta pressa, i em poso a 150 km/h, arribaré a Reus en 3,2 minuts: ni tan sols he estalviat 1 minut!

Augment de velocitat	60 km/h	110 min	Estalvi de temps
30 km/h	90 km/h	73 min	37 min
30 km/h	120 km/h	55 min	18 min
30 km/h	150 km/h	44 min	11 min

Imaginem ara un trajecte més llarg, de Maspujols fins a Barcelona (110 km). Anant a 60 km/h tardaré 1 h 50 min. Anant a 90 km/h tardaré 1 h 13 min (he guanyat 37 minuts, Déu n'hi do!). Anant a 120 km/h guanyo 18 min. Però si accelero fins a 150 km/h només guanyo 11 minuts. L'augment de velocitat és inversament proporcional al temps guanyat!

Per tant, si no heu sentit el despertador i us heu quedat adormits i voleu arribar a la feina a l'hora, és matemàticament millor que aneu a 60 km/h pel tram de 30 km/h que no pas anar a 130 km/h per l'autovia, tot i que en els dos casos t'arriscaràs a una bona multa i, potser, a la retirada de punts. I no hem parlat de l'estalvi de combustible! Per molt que corris, doncs, no arribaràs abans a la feina. El que has de fer és llevar-te més aviat!

Reparació Multimarca de l'Automòbil

- Mecànica general
- Diagnosi d'avaries
- Electrònica del vehicle
- Revisions PRE ITV
- Pneumàtics
- Reparació i manteniment canvis automàtics
- Climatització
- Electricitat

Tallers JSP
Av. Paisos Catalans 44-46, REUS

MARXA NÒRDICA

Actualment està molt de moda la marxa nòrdica. Qui no ha vist persones que surten a caminar amb bastons? La marxa nòrdica és un tipus d'exercici físic que fa poc temps que es practica popularment, i té les seves arrels en l'esquí de fons. La marxa nòrdica és un exercici físic que es realitza a l'aire lliure i és de fàcil execució. Consisteix en caminar mantenint el patró bàsic de la marxa però incloent dos bastons especialment dissenyats per impulsar-se i augmentar el rendiment de la marxa.

Per obtenir-ne tots els beneficis, és important realitzar correctament la tècnica. Cal dissociar la cintura escapular i la cintura pèlvica (avançar el braç dret quan avança la cama esquerra). El bastó es recolza portant-lo per darrera de la línia mitja lateral del cos, de manera que aquest ajuda a impulsar-se cap en-

davant. D'aquesta manera, s'involucra la musculatura de la part superior del cos, de la part inferior i del tronc. Per tant, la marxa nòrdica és un dels exercicis més complets.

El més important de la tècnica de la marxa nòrdica és que els bastons s'utilitzen de forma activa mentre es camina, són una ajuda per la propulsió. El braç ha d'anar de davant a darrere. El bastó es col·loca a l'alçada del taló del peu contrari. La mà ha de deixar anar el bastó (relaxar-se) a la fase final de la propulsió. L'alçada del bastó és formant un angle entre 90-100° del colze i el bastó recte.

Podem practicar la marxa nòrdica en diferents tipus de terrenys: ciment, camins rurals, pistes forestals, muntanya, gespa, sorra, neu...

Cada persona ha d'adequar el nivell de pràctica a la seva condició física (com en tots els esports). En funció de la intensitat, podem distingir 3 nivells de pràctica:

Per salut: volem millorar un o més components de l'aptitud de la persona per mantenir i/o millorar la seva salut biopsicosocial.

Fitness: volem millorar la condició física de la persona aconseguint un augment de la capacitat aeròbica, de la força i l'elasticitat.

Esportiu: pretenem assolir fites esportives, competició...

En fisioteràpia s'utilitza la marxa nòrdica com a eina terapèutica per millorar la salut dels pacients i assolir una millor condició física de la població general com a mètode de promoció de la salut.

CARACTERÍSTIQUES DELS BASTONS

1. Empunyadura: és la part del bastó que agafem amb la mà de manera ergonòmica. N'hi ha de diferents materials.

2. Corretja: pot ser en forma de cinta o en forma de guant sense dits. S'ajusta al canell. Cal portar-la ben ajustada per controlar el bastó i transmetre la força durant la fase d'impuls, i evitarà que el bastó caigui quan la mà es relaxa.

3. Tija: part central del bastó. La seva funció és transmetre la força que exerceix el braç. La tija pot ser fixa o extensible (podrem variar l'alçada del bastó). N'hi ha de diferents materials, i això farà variar el pes del bastó i l'absorció de les vibracions.

4. Volandera: té la funció principal d'evitar l'enfonsament del bastó en terrenys tous. N'hi ha de diferents mides i formes en funció del sòl (neu, sorra...).

5. Punxó: part inferior del bastó. Solen ser d'acer. La seva funció és l'adherència als diferents tipus de sòl.

6. Tacs: són de goma, s'utilitzen per superfícies dures com ciment, la seva funció és protegir el punxó del desgast, atenuar el soroll i l'impacte del bastó a terra.

BENEFICIS DE LA MARXA NÒRDICA

- Augmenta la flexibilitat articular i l'elasticitat muscular.
- Millora la coordinació i l'equilibri.
- Tolerància a la fatiga: és una tècnica fiable, segura i ben tolerada. Augmenta la capacitat cardiovascular, redueix la freqüència cardíaca i la tensió arterial en repòs.
- Augmenta el nombre de grups muscular que utilitzem (si ho comparem amb caminar). Augmenta la força exercida tant en extremitats inferiors com superiors.
- Modifica i augmenta els paràmetres de la marxa.
- Quan es practica en grup, afecta positivament en les relacions psicosocials.

La marxa nòrdica és un exercici físic molt ben tolerat, ja que es pot realitzar

a diferents intensitats segons la condició de cada persona, però hi ha algunes contraindicacions. Qui NO pot practicar la marxa nòrdica? Pacients amb angina de pit inestable, hipertensió arterial severa en repòs (> 180/110 mmHg), estenosi aòrtica severa, arítmies no controlades, insuficiència cardíaca no controlada, miocarditis o pericarditis activa, embolisme recent, tromboflebitis...

Hi ha molts estudis que demostren els beneficis de la marxa nòrdica en patologies cardiorespiratòries (cardiopatia isquèmica, insuficiència cardíaca, malaltia pulmonar obstructiva crònica...), patologies oncològiques, patologies de l'aparell locomotor (artrosi, dolor lumbar, dolor cervical, sarcopènia, fibromiàlgia...), patologies neurològi-

ques (malaltia de Parkinson...), patologies metabòliques (millores perfil lipídic, diabetis...), patologies vasculares, menopausa i alteracions hormonals, patologia en salut mental (depressió...).

La marxa nòrdica és una bona manera de practicar exercici físic. Ja sabeu que hauríem d'acumular un mínim de 150 minuts/setmana d'activitat física moderada, però recordeu que ho hem de completar amb exercici que treballin la força muscular. A més a més, amb la marxa nòrdica, com que es practica a l'aire lliure, obtenim els beneficis d'estar en contacte amb la naturalesa (si anem per camins) i amb la llum solar.

Ho proveu?

ENRIC MARCH
SERVEIS DE JARDINERIA

- ▶ Disseny de jardins
- ▶ Manteniment
- ▶ Poda
- ▶ Tractaments fitosanitaris
- ▶ Sistemes de regs

C. de l'Església 4, 43382 Maspujols • 650 537 220 • enricmarch@hotmail.com

fisio}sa

(+34) 646 596 465
C/ LA BOTIGA, 3 - MASPUJOLS
GEMMA@FISIOSA.CAT

Gemma Samsó
N. COL·LEGIADA 9003

www.fisiosa.cat

Vilaseca, 10 - REUS - 977 315 452
Joaquim Mir, 11 - L'ALEIXAR - 977 815 004

Colla de jovenetes dels anys 50. D'esquerra a dreta, Pilar Llauredó, M. Teresa Vilanova, Montserrat Anglès, Montserrat Fornos, Glòria Llauredó i Glòria Barenys. Foto feta a la carretera. L'edifici que es veu és cal Basté. Foto cedida per Montserrat Fornos.

EL MAS DE LES ÀNIMES

Sortint de Reus, en direcció al nostre poble, tant si passem per una carretera com per l'altra, trobem cartells indicadors de "Polígon Mas de les Ànimes". Al referit polígon, segurament molts hi anem per feina, compres, serveis o posar combustible al cotxe, i, si badem, alguna vegada a buscar el cotxe que ens ha pispat la grua municipal.

A la sortida de Reus, si agafem la carretera vella cap a Falset, fins no fa gaire anomenada carretera d'Alcolea del Pinar, a mà esquerra, a tocar d'una de les rotondes, hi trobem, encerclat per un mur a tocar de la carretera, el referit mas. Si tenim curiositat, veurem que és un mas gran i antic, situat a la Partida del Roquís, en el terme municipal de Reus. Anys abans, era conegut també com a Mas de Coll. Actualment forma part del Patrimoni Arquitectònic. Aquest mas té una construcció de planta rectangular, compost d'una planta baixa, pis i golfes. Adossada a la part nord-est, s'hi veu l'actual petita capella a tocar de la mateixa carretera d'Alcolea.

El relat històric explica que el 1822, durant la Guerra Realista, tingué lloc en aquest indret una important topada entre les tropes absolutistes i les milícies nacionals de Reus. El mas, aleshores, es trobava ocupat pels absolutistes. Aquests, veient que anaven a ser acorralats, decidiren fugir; abans de marxar, a corre-cuita, van enverinar les aigües de la mina i la font. Conquerit el mas pels milicians, després de llarga lluita, els homes assedegats i acalorats begueren aquelles aigües i en poc temps en moriren molts.

Acabada la guerra, cada any es commemorava aquell repugnant fet amb una missa per les ànimes de les víctimes. En record del fet, els amos, els Coll, hi feren

una capella dedicada a les ànimes del Purgatori amb una inscripció a la paret que toca a la carretera, per tal que fos visible, que deia: "Devotos caminantes acordados de las almas del Purgatorio". Dins la capella, un retaule a l'oli representava el Purgatori, i una llàntia s'encenia els disabtes a la nit; els vianants veien la seva llum resplendent quan passaven pel mig del finestró. Aquests, devotament, feien al mateix temps la senyal de la creu, una oració i si podien una petita almoïna que tiraven per un porticonet fet a propòsit. Anys després, degut al mal estat, es restaurà i quedà la capella actual.

També s'explica que, durant un cert temps, al mas hi feien estada alguns capellans i religiosos que baixaven dels pobles en direcció a Tarragona. Sembla que els ciris, espelmes o fanals que portaven en les pregàries nocturnes (Completes, Matines o Laudes) sovint confonien i espantaven als transeünts que, ignorants dels fets, ho atribuïen a les ànimes.

Amb tots aquests fets, popularment passà a anomenar-se des d'aleshores "Mas de les Ànimes", i aquells terrenys planers i fèrtils acabaren anys més tard sent l'actual Polígon Mas de les Ànimes.

Personalment, recordo que, de petit, quan baixàvem a Reus o a una finca prop del Pere Mata, els avis o els pares, en passar (normalment anàvem amb el carro), sempre feien alguna menció al respecte del mas i les ànimes. Als anys cinquanta, el trànsit per la carretera d'Alcolea o la de "baix", com també se l'anomenava al poble, era molt escàs de cotxes. Predominaven els traginers amb els grans carros carregats de sacs d'avellanes, bocois de vi, fusta i feixines fetes de les restes de les podes de boscos, per les bòbiles i forns de pa i pagesos matiners carregats de fruites i verdures per anar al mercat. Algunes tartanes dels senyors dels pobles que baixaven a fer el dilluns, mules i someres amb la sàrria plena i gent a peu o amb bicicletes, i rarament l'espècie d'alguna moto. Els pobles només disposàvem de dos petits cotxes de línia que enllaçaven Vilaplana, L'Aleixar i Maspujols amb Reus. La carretera del poble fins a sota el Pont de Cartró (ara enderrocat) que permetia travessar la via i arribar a "l'empalme", era fins a finals dels cinquanta una pista polsosa i bonyeguda.

Volem agrair a la Sra. Hortènsia, actual propietària del mas, la seva gentilesa, amabilitat i acolliment.

FABRICACIÓ D'ARTICLES DE PARAMENT DE LA LLAR, BARBACOES, EXPOSICIÓ, AVICULTURA, PROTECCIONS, FRED INDUSTRIAL, ...

EL MARIO I LA PAQUITA CELEBREN ELS 65 ANYS DE CASATS

El Mario Borràs Ferratè i la Paquita Anglès Salvat van néixer a Maspujols. El Mario va néixer el dia 10 de desembre de 1929 i la Paquita el 28 de desembre de 1936. Es van casar el dia 22 d'abril de 1959, i, fet i fet, ara ja fa seixanta-cinc anys d'aquest afer. Actualment és el matrimoni més gran del poble. Hem anat a casa seva perquè ens expliquin com han estat aquests 65 anys de convivència junts.

ON VAU NÉIXER? A QUINA CASA?

Mario: a Maspujols, a Cal Borràs.
Paquita: a Maspujols, al carrer de l'Església.

QUAN VAU COMENÇAR A FESTEJAR I QUINA EDAT TENÍEU?

Mario: als 23 anys.
Paquita: als 16 anys.

COM ERA EL FESTEIG EN AQUELL TEMPS?

Als vespres el Mario anava a casa de la Paquita a festejar, abans de sopar, i el diumenge anaven a passejar per la carretera (llavors no passava gairebé cap cotxe), i també al cinema a Maspujols.

QUIN DIA US VAU CASAR?

El dimecres dia 22 d'abril de 1959.

ON US VAU CASAR?

A l'església de Maspujols.

QUI US VA CASAR?

Mossèn Lluís Bosch.

COM VA SER EL CASAMENT?

La cerimònia va ser a l'església de Maspujols. Després, els nuvis tiraven confits des del balcó de casa, per la mainada. I, tot seguit, la família i els amics, amb un autocar, van anar cap a Reus a dinar a la Fonda Florida.

I EL VIATGE DE NUVIS, ON VA SER?

Utilitzant el kilomètric (abonament de la RENFE de l'època), vam fer un viatge amb tren per diferents ciutats: Barcelona, València, Saragossa, Madrid i Toledo.

QUANTS DIES VA DURAR EL VIATGE?

Quinze dies.

DESPRÉS DE CASATS, ON VAU ANAR A VIURE? A QUINA CASA?

Vam continuar vivint a Maspujols, a la casa on vivia la Paquita, cal Pere Farós.

I AMB QUI CONVIVÍEU?

Amb els pares de la Paquita.

DE QUÈ TREBALLÀVEU?

Érem pagesos.

QUANTS FILLS VAU TENIR?

Cinc.

ON VAN NÉIXER?

A Reus.

I DESPRÉS VAN ARRIBAR ELS NETS? QUANTS EN TENIU?

També cinc.

QUINS MOMENTS O EXPERIÈNCIES HAN ESTAT ELS MÉS MEMORABLES A LA SEVA VIDA JUNTS?

El naixement dels fills.

QUIN ÉS EL DIA A DIA D'AVUI?

Passem els dies junts, tots dos a casa, ajudant-nos i fent-nos companyia un a l'altre, i encara amb forces per sortir a passejar pel poble.

QUIN ÉS EL SECRET D'HAVER COMPARTIT AQUESTS 65 ANYS DE MATRIMONI?

El compromís de fer una vida plegats en els moments bons i no tan bons.

Volem felicitar el Mario i la Paquita per aquests 65 anys de casats i desitgem de tot cor que facin molts més anys junts amb el mateix sentit de l'humor i alegria que han tingut durant aquesta entrevista. Moltes gràcies, Mario i Paquita.

CONSTRUCCIONS
F.J. FERRE L.

Pd. Camí de Reus, nau 7
43391 Vinyols i els Arcs (TGN)
Accés per N340 km. 1145,2 Cambrils

Tel. 977 794 600
Fax 977 369 507

bitxus

Camí de l'Aleixar, 83 - REUS
© 977 114 166 www.bitxusclinicaveterinaria.cat

Modesto Savlat Miravall
23.12.2023 90 anys

Antonio Calero Vargas
02.01.2024 78 anys

92

El dia 16 de gener, la Pepita Mas Juanpere va celebrar el seu noranta-dosè aniversari. Per molts anys!

77

La Pilar Llauredó Llauredó celebrant el seu aniversari. Per molts anys!

90

El 14 de març la Guadalupe Ferri Gascó va celebrar els 90 anys. T'estimem molt, yaya!

56

14 o 56 anys? Fer anys el 29 de febrer té això, que no saps ben bé els anys que tens. Per molts anys, Anton!

Des de la secció Postres de Casa donem les gràcies a la Maribel Arlet i al seu fill Adrià per la seva col·laboració i per haver-nos compartit aquestes postres de Bolívia.

tractonin

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA I JARDINERIA

VENDA I REPARACIÓ

HONDA
The Power of Dreams

SAME

ECHO

Zanon
MACCHINE AGRICOLE

YAMAHA

C/PERE CALDERS, 2-4 – 43206 REUS (TARRAGONA)
977313862 - www.tractonin.cat - info@tractonin.cat

@tractonin.sl Tractonin Reus

EL LLAUADOR
MEL I DERIVATS
680 174 924

J. BARENYS
Calçots cuits.cat
619 339 920

LA TIRA CÒMICA Rataman

LA RECEPTE Gerard Cros

FUMET DE PICADA (CALDO DE PEIX)

INGREDIENTS (per a 5 litres aproximadament):

- 20 g d'all
- 4-5 pebrots de romesco o nyores
- 1 kg de pelut / morralla / peix de roca
- 250 g de tomàquet madur
- ½ kg de crancs
- 50 ml de conyac
- 5,5 l d'aigua
- 100 g d'oli
- 25 g de pebre vermell dolç

PREPARACIÓ

Netegem el peix de roca amb abundant aigua freda. Reservem.

Fem una picada amb els alls, els pebrots de romesco (hidratats prèviament en aigua tèbia) i els tomàquets madurs. Sofregim la picada amb la meitat de l'oli. Incorporarem el pebre vermell dolç a l'últim moment perquè no es cremi i ens doni gust amarg. Reservem.

Sofregim els crancs amb la resta de l'oli. Un cop ben sofregits, els xafem amb una mà de morter per extreure'n tot el gust, els sofregim un minut més, hi afegim el conyac i ho flambegem. Un cop s'apagui la flama, deixem reduir el conyac i ho reservem.

Agafem tots els ingredients (picada, crancs i peix de roca) i els posem en una olla. Hi afegim els 5,5 litres d'aigua i ho fem bullir durant uns 40-45 minuts. Durant aquest període, anem retirant l'escuma que es produeixi durant l'ebullició (així eliminem impureses).

Passats els 40-45 minuts, colem el fumet (millor amb un colador xinès) i el deixem refredar.

Un cop fred, el podem utilitzar o congelar.

POSTRES DE CASA Pilar Llauredó Mas

LECHE ASADA O LECHE CREMA

En aquest número us presentem unes postres casolanes i fàcils de preparar. S'assembla a un flam, pel que fa a la textura, i té un gust molt suau. Es tracta d'unes postres típiques de Bolívia, d'un dels seus 9 Departaments, que és Santa Cruz de la Sierra.

La Maribel Arlet Daza Ninaja, la maspujolenc que ens les ha preparat, ens explica que, a diferència dels flams, aquesta recepta de "leche asada" té una capa torrada per damunt que li dona un toc cruixent i molt bo.

L'Arlet ens explica que aquestes postres li porten molts records de la seva infantesa, gaudint junt amb els seus germans, quan la seva mare els les preparava. "Ara jo ho preparo perquè la meua família també pugui gaudir-ne i puguin assaborir una miqueta la gastronomia de la meua estimada Bolívia", ens diu l'Arlet.

INGREDIENTS

- 10 ous
- 2 litres de llet
- 2 tasses de sucre
- 3 branquetes de canyella
- 1 cullerada de vainilla

PREPARACIÓ

En primer lloc, encenem el forn només de la part de baix, uns 15 minuts a 180° abans de posar-hi la preparació.

Mentrestant, posem la llet a bullir, amb les branques de canyella per aromatitzar-la. Un cop bullida, la deixem refredar i li retirem la canyella. Hi afegim el sucre, amb la cullerada de vainilla.

Mentre es refreda la llet, prepararem el caramel desfent la sucre que ens queda, i, un cop preparat, el posem als motlles, que poden ser individuals o més grans, segons vulguem.

D'altra banda, batem els ous i els afegim a la llet ja freda. Ho remenem bé perquè s'integri tot. Tot just preparat, ho posem als motlles i els col·loquem en una plàtera. Hi afegim aigua calenta fins que cobrim la meitat dels motlles per tal que es facin al bany Maria.

Ho posem tot al forn entre 50 i 60 minuts (dependrà del forn). Per verificar si està fet, ho punxem amb un escuradents; si surt eixut, estarà preparat. Abans de treure'l del forn, es pot deixar uns 10 minuts més només amb el forn de dalt encès, fins que es torri la capa del damunt.

I llest!

Només queda tastar-lo.

Ajuntament
de Maspujols

amb la Cultura

Ajuntament de Maspujols

C. La Botiga, 1 - 43382 Maspujols

Horari oficines municipals

Dilluns a divendres de 8.30 a 14.00h.

Dimecres tarda de 17.00 a 20.00h.

Contacte

☎ 977 81 50 86

☎ 977 81 58 56

✉ aj.maspujols@altanet.org

🌐 www.maspujols.altanet.org

☎ 678 874 354

**Ajuntament
de Maspujols**

